

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Για την ελάφρυνση των νοικοκυριών και την προστασία των καταναλωτών από την υπερχρέωση»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί της αρχής

Το φαινόμενο της υπερχρέωσης των νοικοκυριών αποτελεί ένα διαρκώς διογκούμενο πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας, το οποίο έχει λάβει πλέον εκρηκτικές διαστάσεις και έχει οδηγήσει, λόγω και της πρόσφατης οικονομικής κρίσης, της ακρίβειας και της ανόδου των επιτοκίων διεθνώς, σε αδιέξοδο μεγάλο τμήμα των Ελλήνων πολιτών, κυρίως δε όσων προέρχονται από τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα.

Η αυξανόμενη υπερχρέωση των νοικοκυριών, η αδυναμία τους δηλαδή να ανταπεξέλθουν στις δανειακές τους υποχρεώσεις, ενέχει προφανείς οικονομικές συνέπειες, αλλά και σοβαρές κοινωνικές διαστάσεις και οδηγεί σε καταστάσεις κοινωνικού αποκλεισμού. Μερικές μόνο από τις επιπτώσεις του προβλήματος είναι η απώλεια σημαντικών περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών, η αδυναμία συμμετοχής τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή, η απορρύθμιση ή και η διάλυση των οικογενειών τους και η βλάβη της ψυχοσωματικής υγείας τους.

Η Ελλάδα έχει τον υψηλότερο ρυθμό αύξησης της χρηματοδότησης των νοικοκυριών μεταξύ των χωρών της ζώνης του ευρώ, με εξαίρεση τη Σλοβενία. Τα χρέη των νοικοκυριών προς τις τράπεζες έχουν υπερβεί τα εκατό (100) δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ οι κατασχέσεις κατά το έτος 2007 ξεπέρασαν τις εκατό χιλιάδες. Το αποτέλεσμα είναι χιλιάδες οικογένειες να αδυνατούν να ανταποκριθούν στις δόσεις των καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων τους και να έχουν πολλαπλασιαστεί οι κατασχέσεις ακινήτων, προβλέπεται δε ανοδική τάση του φαινομένου.

Η έλλειψη ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα και τα αδικαιολόγητα υψηλά επιτόκια των καταναλωτικών δανείων και των πιστωτικών καρτών, η αθρόα χορήγηση δανείων από τις τράπεζες προς τους καταναλωτές σε αντιθεση με την αρχή του «υπεύθυνου δανεισμού», χωρίς δηλαδή να παρέχονται σε αυτούς οι απαραίτητες προσυμβατικές πληροφορίες και χωρίς να εξετάζεται η πιστοληπτική τους ικανότητα, οι παραπλανητικές διαφημίσεις και οι επιθετικές στρατηγικές πώλησης τραπεζικών προϊόντων από τις τράπεζες, καθώς και οι αδιαφανείς και καταχρηστικοί όροι στις τραπεζικές συμβάσεις, είναι μερικοί μόνο από τους λόγους που οδήγησαν στη διόγκωση του προβλήματος και την αδυναμία πολλών νοικοκυριών να αποπληρώσουν τις τραπεζικές τους οφειλές.

Η κοινωνικά αφόρητη επιβάρυνση των καταναλωτών – οφειλετών καθιστά πλέον αναγκαίο να αναληφθούν άμεσα νομοθετικά μέτρα, τόσο για την πρόληψη της υπερχρέωσης, όσο και για την προστασία των καταναλωτών από αυτήν και την «ελάφρυνση» των νοικοκυριών, με τη διευθέτηση των συνεπειών της στις περιπτώσεις που υπάρχει πραγματική αδυναμία εξόφλησης.

Είναι χαρακτηριστικό ότι έντονη συζήτηση και προβληματισμός για το θέμα υπάρχει και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο στα κράτη – μέλη, όσο και στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προτείνονται μέτρα για τη διευ-

θέτηση του προβλήματος.

Η αντιμετώπιση του φαινομένου της υπερχρέωσης των νοικοκυριών και της διόγκωσης των οφειλών τους συντελεί στην εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας και αποβαίνει προς όφελος τόσο των δανειοληπτών, όσο και των πιστωτικών ιδρυμάτων, αφού διευκολύνει την αποπληρωμή των χρεών και προστατεύει τις παραγωγικές δυνάμεις της κοινωνίας.

Άρθρο 1

Με το πρώτο άρθρο προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 14 παράγραφος 11 του ν. 2251/1994, για να διευρυνθεί και να ενισχυθεί η προστασία των δανειοληπτών σε περίπτωση που βρίσκονται σε πραγματική αδυναμία να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, επειδή διαπιστώθηκε ότι η ισχύουσα ρύθμιση είναι ατελής και δεν επιτυγχάνει να προστατεύσει επαρκώς τους δανειολήπτες.

Επίσης περιλαμβάνονται στη ρύθμιση και οι εγγυητές των συμβάσεων καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών.

Ειδικότερα:

α) μετατίθεται σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο, ήτοι στο χρόνο επίδοσης της κατασχετήριας έκθεσης, η αφαίρεση της προθεσμίας άσκησης ανακοπής από τον οφειλέτη, όταν δηλαδή είναι πλέον απολύτως σαφές στον ίδιο ότι κινδυνεύει άμεσα να απωλέσει την κατοικία του,

β) προβλέπεται το δικαίωμα ακύρωσης της κατάσχεσης της «κύριας» αντί της «μοναδικής» κατοικίας, ώστε ενδεχόμενη ύπαρξη και δευτερεύουσας κατοικίας να μην αποκλείει την εφαρμογή της διάταξης αυτής για τον δανειολήπτη ή τον εγγυητή και την προστασία της κύριας κατοικίας του,

γ) η προστασία της διάταξης επεκτείνεται και στον εγγυητή, ο οποίος συνήθως προέρχεται από το άμεσο οικογενειακό περιβάλλον του οφειλέτη,

δ) αυξάνεται από δέκα σε είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ το όριο της απαίτησης της τράπεζας, μέχρι το οποίο μπορεί να ζητηθεί η ακύρωση της κατάσχεσης,

ε) ορίζεται η προθεσμία, μέσα στην οποία ο οφειλέτης μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά της κατάσχεσης, σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες,

στ) δίνεται ο ορισμός της «κύριας κατοικίας» ως εκείνης στην οποία ο οφειλέτης ή ο εγγυητής έχει οποιοδήποτε ποσοστό πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας και στην οποία αυτός ιδιοκατοικεί. Για την περαιτέρω προστασία του δανειολήπτη/εγγυητή, του/της συζύγου του και των προστατευόμενων, κατά τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τέκνων του, προβλέπεται ότι μπορεί να ζητηθεί και η ακύρωση της κατάσχεσης της μίας και μοναδικής οικίας του οφειλέτη ή του εγγυητή, στην οποία μπορεί να μην κατοικεί ο ίδιος, αλλά τα ανωτέρω πρόσωπα,

ζ) επίσης διασαφηνίζεται ότι η συνδρομή των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μπορεί να ζητηθεί η ακύρωση της κατάσχεσης, ελέγχεται από το δικαστήριο της ανακοπής.

Άρθρο 2

Με το δεύτερο άρθρο εισάγεται ρύθμιση και τροπο-

ποιούνται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να διασφαλισθεί ότι δεν θα εκπλειστηριάζεται σε καμία περίπτωση ακίνητο με τιμή εκκίνησης χαμηλότερη από την αντικειμενική. Ειδικότερα προβλέπεται ότι η τιμή πρώτης προσφοράς δεν μπορεί σε καμία περίπτωση, όσες φορές και αν επαναληφθεί ο πλειστηριασμός, να υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου που προβλέπεται για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης. Μάλιστα για να αντιμετωπισθεί η περίπτωση, που μεταξύ του χρόνου επιβολής της κατάσχεσης και του χρόνου της διενέργειας του πλειστηριασμού έχει μεσολαβήσει αύξηση των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων ή που ο δικαστικός επιμελητής δεν έχει κάνει σωστή εκτίμηση της αξίας και της τιμής πρώτης προσφοράς, προβλέπεται η υποχρεωτική διόρθωση της τιμής πρώτης προσφοράς από το δικαστήριο της ανακοπής, εφόσον αυτή υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, που ισχύει κατά την άσκηση της ανακοπής.

Με το παρόν άρθρο προστατεύονται όλοι οι ιδιοκτήτες των κατασχεμένων ακινήτων, ανεξάρτητα από την προέλευση της οφειλής τους, και διασφαλίζεται ότι κατά τον πλειστηριασμό των ακινήτων τους θα λαμβάνουν τουλάχιστον τη διαφορά της οφειλής τους από την αντικειμενική αξία που έχουν τα ακίνητά τους κατά το χρόνο διενέργειας του πλειστηριασμού. Παράλληλα επιχειρείται να μπει φραγμός στο φαινόμενο που παρατηρείται στην αγορά να πωλούνται τα ακίνητα από τους ιδιοκτήτες τους σε ιδιαίτερα χαμηλές τιμές, ακόμη και κατώτερες της αντικειμενικής, ώστε να αποφευχθεί ο εκπλειστηριασμός τους από τις Τράπεζες.

Επίσης για την κατά το δυνατόν διαφάνεια της διαδικασίας και την καταπολέμηση των «κυκλωμάτων» που λυμαίνονται τους πλειστηριασμούς ορίζεται ότι στο εξής οι πλειστηριασμοί θα διενεργούνται στο κατάστημα της Δ.Ο.Υ. της τοποθεσίας του ακινήτου. Στον πλειστηριασμό θα παρίσταται και ο προϊστάμενος της εν λόγω Δ.Ο.Υ. ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν υπάλληλος.

Η ρύθμιση καταλαμβάνει και τους εκκρεμείς πλειστηριασμούς.

Άρθρο 3

Με το άρθρο αυτό λαμβάνονται μέτρα για την προστασία των καταναλωτών από την υπερχρέωση, στην περίπτωση που η οφειλή τους διογκώνεται υπερβολικά και καθίσταται έτσι πολύ δύσκολη η διευθέτησή της. Επίσης ρυθμίζεται το θέμα των «πανωτοκίων» στις συμβάσεις στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών, καθώς και θέματα ευθύνης των εγγυητών.

Ειδικότερα με την παράγραφο 1 επεκτείνεται η ρύθμιση, που ισχύει σήμερα υπό προϋποθέσεις για τους αγρότες και στους δανειολήπτες καταναλωτικών δανείων, πιστωτικών καρτών και στεγαστικών δανείων πρώτης (α') κατοικίας, ώστε η συνολική ληξιπρόθεσμη οφειλή τους, μετά των πάσης φύσεως τόκων, εξόδων, επιβαρύνσεων και προσαυξήσεων, να μην μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του αναληφθέντος κεφαλαίου. Επίσης προβλέπεται ότι οι τράπεζες οφείλουν να αναπροσαρμόσουν (μειώσουν) ανάλογα το ύψος των απαιτήσεών τους και να γνωστοποιούν τη μείωση αυτή στον οφειλέτη, μετά από αίτησή του. Περαιτέρω διευκρινίζεται ότι δεν μπορούν να αναζητηθούν ήδη νομίμως καταβληθέντα ποσά που υπερβαίνουν το διπλάσιο της συνολικής ληξιπρόθεσμης οφειλής, όπως αυτή καθορίζεται στην παράγραφο

αυτή.

Με την παράγραφο 2 καταργείται ο ανατοκισμός στις συμβάσεις στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών. Ο ανατοκισμός των τόκων πάσης φύσεως χορηγήσεων επετράπη χωρίς κανένα χρονικό ή άλλο περιορισμό στις τραπεζικές δανειακές συμβάσεις με την απόφαση 289/1980 της Νομισματικής Επιτροπής ως προνομιακή μεταχείριση των τραπεζών, τούτο δε συνέβη σε συνθήκες χρηματοπιστωτικής αστάθειας και ενώ επικρατούσαν πολύ υψηλά επιτόκια. Οι αποφάσεις της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου έθεσαν τη συμφωνία ως προϋπόθεση για τον ανατοκισμό, ενώ κατά το άρθρο 12 του ν. 2601/1998 ο ανατοκισμός μπορεί πλέον να γίνεται κατ' εξάμηνον και εφόσον συμφωνηθεί. Εξάλλου, τα περισσότερα ευρωπαϊκά δίκαια είτε απαγορεύουν γενικά τον ανατοκισμό (π.χ. Γερμανία) είτε τον αντιμετωπίζουν επιφυλακτικά και τον ανέχονται σε ορισμένους μόνο τύπους δανείων υπό αυστηρούς όρους, και κατά κανόνα όχι στην καταναλωτική πίστη. Ιδίως, στο πεδίο της τελευταίας, ο ανατοκισμός με τον υπολογισμό τόκων επί των τόκων, μαζί με τους συνήθως υψηλούς συμβατικούς και λοιπούς τόκους, επαιξάνει υπέρμετρα τις οφειλές των καταναλωτών και οδηγεί στη δυσβάστακτη χρέωσή τους. Η ικανοποίηση του δανειστή δεν μπορεί να οδηγεί στον ευαίσθητο αυτό τομέα στην εξόντωση του δανειολήπτη – καταναλωτή. Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται τέρμα στην άδικη, δυσανάλογη και προνομιακή μεταχείριση των τραπεζών στις πιστωτικές συμβάσεις που εξυπηρετούν καταναλωτικούς και στεγαστικούς σκοπούς. Επίσης διευκρινίζεται ότι τόκοι τόκων που έχουν καταβληθεί, μέχρι την έναρξη της ισχύος του νόμου, με βάση σχετική συμφωνία οφειλέτη και πιστωτή, δεν μπορούν να αναζητηθούν.

Με την παράγραφο 3 προστατεύεται ο εγγυητής στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων από την πρακτική των τραπεζών να τον υποχρεώνουν κατά τη σύναψη της σύμβασης εγγυήσεως, με όρους που έχουν προδιατυπωθεί από την τράπεζα, να παραιτηθεί από τα δικαιώματα που του χορηγεί ο Αστικός Κώδικας.

Τέλος με την παράγραφο 4 η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου υπόκειται και στην εποπτική και κυρωτική αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος.

Άρθρο 4

Με την πρώτη παράγραφο διασφαλίζεται η διαφάνεια στη διαμόρφωση του κυμαινόμενου επιτοκίου και η υποχρέωση των τραπεζών να μειώνουν το κυμαινόμενο επιτόκιο στις δανειακές ή άλλες πιστωτικές συμβάσεις, όταν μειώνεται το επιτόκιο αναφοράς. Ο λόγος που δικαιολογεί τη διακύμανση του επιτοκίου είναι η μεταβολή του κόστους του χρήματος για τις τράπεζες. Το συμβατικό επιτόκιο πρέπει να αυξάνεται και να μειώνεται ανάλογα με τις συνθήκες τις χρηματαγοράς και το κόστος χρήματος για τον πιστωτικό φορέα. Οι όροι που συμπεριλαμβάνονται στις δανειακές συμβάσεις και η εφαρμογή και επίκληση από τις τράπεζες αδιαφανών και αόριστων κριτηρίων, ώστε να μη μειώνουν το συμβατικό επιτόκιο ακόμη και αν μειωθεί το επιτόκιο αναφοράς, υπάγονται στις περιπτώσεις των καταχρηστικών όρων των περιπτώσεων ε' και ια' της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994, παραβιάζουν την αρχή της διαφάνειας και οδηγούν σε ουσιώδη διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε

βάρος του καταναλωτή. Η μεταβολή του κυμαινόμενου επιτοκίου θα πρέπει επομένως να εξαρτάται από τη μεταβολή του επιτοκίου αναφοράς (όπως παρεμβατικά επιτόκια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, διατραπεζικό επιτόκιο Euribor κ.λπ.). Με την προτεινόμενη διάταξη εξασφαλίζεται ότι ο πιστωτικός φορέας θα μειώνει ισόποσα με τη μεταβολή του επιτοκίου αναφοράς της σύμβασης το επιτόκιο του δανείου, όταν το κόστος του χρηματοδότη ακολουθεί καθοδική πορεία.

Με τη δεύτερη παράγραφο προβλέπεται ότι το κυμαινόμενο επιτόκιο μπορεί να μεταβληθεί μόνο μετά τη λήξη των περιόδων που έχουν συμφωνηθεί και προβλέπονται στη σύμβαση πίστωσης.

Με την τρίτη παράγραφο προβλέπεται ότι ο οφειλέτης πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως από τον πιστωτικό φορέα σχετικά με οποιαδήποτε τροποποίηση του κυμαινόμενου επιτοκίου.

Με την τέταρτη παράγραφο προβλέπεται ότι τυχόν παράλειψη των πιστωτικών ιδρυμάτων να προβούν στην ανωτέρω μείωση του συμβατικού επιτοκίου δίδει το δικαίωμα στον δανειολήπτη να αξιώσει δικαστικώς τη μείωσή του, καθώς και αποζημίωση σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις.

Τέλος με την πέμπτη παράγραφο προβλέπεται ότι οποιαδήποτε συμφωνία αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι άκυρη.

Άρθρο 5

Με το άρθρο αυτό προτείνεται η σύσταση Επιτροπής από τον Υπουργό Ανάπτυξης για την επεξεργασία σχεδίου νόμου με σκοπό την καθιέρωση και στη χώρα μας διαδικασιών και διατάξεων για τη ρύθμιση των χρεών του καταναλωτή ή και την απαλλαγή του από αυτά, όταν βρίσκεται σε αποδεδειγμένη και μόνιμη αδυναμία να εξυπηρετήσει τα χρέη του και όταν δεν υφίστανται περιουσιακά στοιχεία για την ικανοποίηση των δανειστών του ή τα τυχόν υφιστάμενα ή τα τρέχοντα εισοδήματά του δεν επαρκούν προς τούτο και αντιμετωπίζει οξύ πρόβλημα επιβίωσης. Πρόκειται για θεσμό, που είναι γνωστός διεθνώς ως «πτώχευση του καταναλωτή» και έχει ήδη εισαχθεί σε άλλες χώρες, π.χ. με το 13ο κεφάλαιο της Bankruptcy Reform Act, 1978 των Ηνωμένων Πολιτειών, με το γερμανικό πτωχευτικό νόμο του Οκτωβρίου 1994, που ισχύει από την 1.1.1999 (άρθρα 304 – 314), με το σουηδικό νόμο για τη ρύθμιση χρεών (1992), με τον ολλανδικό νόμο για τη ρύθμιση χρεών ιδιωτών (1998), με το φινλανδικό νόμο (1993), με τον αυστριακό νόμο (1994) και με το γαλλικό νόμο (1992).

Η δυνατότητα της ρύθμισης ή και της απαλλαγής του καταναλωτή από τα χρέη του βρίσκει τη νομιμοποίησή της ευθέως στο ίδιο το κοινωνικό κράτος δικαίου που επιτάσσει να μην εγκαταλειφθεί ο πολίτης σε μία χωρίς διέξοδο και προοπτική κατάσταση, από την οποία άλλωστε και ο πιστωτής δεν μπορεί να αντλήσει κανένα κέρδος. Μία τέτοια ρύθμιση ή και απαλλαγή χρεών δεν παύει όμως να εξυπηρετεί και το γενικό συμφέρον, καθώς οι

καταναλωτές αυτοί επανακτούν ουσιαστικά μέσω των παραπάνω διαδικασιών την αγοραστική τους δύναμη, προάγοντας την οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα.

Άρθρο 6

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού ρυθμίζεται το δικαίωμα του καταναλωτή να υπαναχωρεί αναιτιολογήτως και χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση, μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων ημερών, από συμβάσεις καταναλωτικής πίστης, για την εξασφάλιση των οποίων δεν έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης. Κατ' αυτόν τον τρόπο παρέχεται η δυνατότητα στον καταναλωτή να διασκεφθεί, μη επηρεαζόμενος από το γεγονός ότι έχει υπογράψει τη σύμβαση, ως προς την πραγματική ανάγκη του για την πίστωση και τις συνέπειες που μπορεί αυτή να έχει για τον ίδιο, έτσι ώστε να αποφασίσει κατά το δυνατόν υπεύθυνα και απαλλαγμένος από πρόσκαιρες και περιστασιακές επιρροές, όπου οι πιέσεις του πωλητή υπερισχύουν της ελεύθερης και συνειδητής συγκατάθεσης του καταναλωτή. Σε περίπτωση υπαναχώρησης ο καταναλωτής υποχρεούται να επιστρέψει στον πιστωτικό φορέα μόνο το ποσό της πίστωσης που έχει αναλάβει και τους δεδουλευμένους τόκους βάσει του συμφωνηθέντος συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου.

Με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου αυτού τίθεται ως προϋπόθεση για τη δυνατότητα των τραπεζών να καταγγείλουν τις συμβάσεις καταναλωτικών δανείων να υπάρχει καθυστέρηση τουλάχιστον τεσσάρων μηνιαίων δόσεων ή του ισόποσου αυτών. Για την περίπτωση δε που η καθυστέρηση αφορά στεγαστικό δάνειο πρώτης κατοικίας, απαιτείται για την καταγγελία καθυστέρηση οκτώ μηνιαίων δόσεων ή του ισόποσου αυτών. Επίσης τίθεται ως προϋπόθεση η προηγούμενη έγγραφη όχληση και ειδοποίηση του οφειλέτη. Η διάταξη προστατεύει τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν πρόσκαιρη αδυναμία πληρωμής από τον κίνδυνο να βρεθούν αντιμέτωποι με την αξίωση επιστροφής του συνόλου της πίστωσης και προβλέπει ότι οποιαδήποτε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.

Με την τρίτη παράγραφο του άρθρου αυτού επιδιώκεται η αποφυγή της αθέμιτης και παραπλανητικής διαφήμισης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων, που με την προβολή αποσπασματικών και ασαφών στοιχείων αποσιωπούν το πραγματικό κόστος της πίστωσης και παραπλανούν τους καταναλωτές.

Με την τέταρτη παράγραφο του άρθρου αυτού προβλέπεται η σε όφελος του καταναλωτή αναπροσαρμογή των όρων της σύμβασης για την περίπτωση που ο πιστωτικός φορέας δεν υπολογίζει ορθά το Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Επιτόκιο, με αποτέλεσμα να δημιουργεί την εντύπωση στον καταναλωτή ότι το συνολικό κόστος της πίστωσης είναι χαμηλότερο. Στην περίπτωση αυτή θα αναπροσαρμόζεται πλέον το χρεωστικό επιτόκιο, ώστε η εφαρμογή του δηλούμενου από τον πιστωτικό φορέα Σ.Ε.Π.Ε. να αντιστοιχεί στην πραγματικότητα.

Άρθρο 7

Με το άρθρο αυτό δίνεται ο ορισμός του όρου «καταναλωτής» και ρυθμίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 8 Μαΐου 2008

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Κατσέλη Λούκα
Χρυσοχοϊδης Μιχαήλ
Αηδόνης Χρήστος
Αμοιρίδης Ιωάννης
Ανδρουλάκης Δημήτριος
Αντωνίου Τόνια
Αργύρης Ευάγγελος
Βερελής Χρίστος
Βρεττός Κωνσταντίνος
Γείτονας Κωνσταντίνος
Γερανίδης Βασίλειος
Γιαννακά Σοφία
Δαμανάκη Μαρία
Διαμαντίδης Ιωάννης
Δριβελέγκας Ιωάννης
Ζωΐδης Νικόλαος
Καρτάλης Κωνσταντίνος
Καστανίδης Χαράλαμπος
Κατσιφάρας Απόστολος
Κεγκέρογλου Βασίλειος
Κουβέλης Σπυρίδων
Κουσελάς Δημήτριος
Κουτμερίδης Ευστάθιος
Κουτσούκος Ιωάννης
Λοβέρδος Ανδρέας
Μαγκριώτης Ιωάννης
Μανιάτης Ιωάννης
Μερεντίτη Αθανασία
Μπεγλίτης Παναγιώτης
Μωραΐτης Αθανάσιος
Πάγκαλος Θεόδωρος
Παπακωνσταντίνου Γεώργιος
Παπανδρέου Βάσω
Παπαχρήστος Ευάγγελος
Σαχινίδης Φίλιππος
Σηφουνάκης Νικόλαος
Σιδηρόπουλος Αναστάσιος
Σκουλάκης Εμμανουήλ
Σπηλιόπουλος Κωνσταντίνος
Στρατάκης Εμμανουήλ
Τζάκρη Θεοδώρα
Τσιρώνης Δημήτριος
Τσουρή Ελπίδα
Φλωρίδης Γεώργιος
Χριστοφιλοπούλου Παρασκευή
Παπουτσής Χρήστος

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για την ελάφρυνση των νοικοκυριών και την προστασία των καταναλωτών από την υπερχρέωση

Άρθρο 1

Περιορισμός του δικαιώματος κατάσχεσης της κύριας κατοικίας για απαιτήσεις καταναλωτικής πίστης

Τροποποιείται το άρθρο 14 παράγραφος 11 του ν. 2251/1994 και διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Σε περίπτωση επιβολής κατάσχεσης για την ικανοποίηση απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων, καθώς και των εκδοχέων των απαιτήσεων αυτών, από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, επί ακινήτου του οφειλέτη ή του εγγυητή, ο καθ' ου η κατάσχεση οφειλέτης ή εγγυητής μπορεί, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την επίδοση σε αυτόν της κατασχετήριας έκθεσης, να ασκήσει ανακοπή κατά αυτής, σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 933 επ. Κ.Πολ.Δ., και να ζητήσει την ακύρωση της επιβληθείσας κατάσχεσης, εφόσον συντρέχουν, σωρευτικώς, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το κατασχεθέν ακίνητο αποτελεί αποδεδειγμένα την κύρια κατοικία του καθ' ου η κατάσχεση οφειλέτη ή εγγυητή,

β) η απαίτηση της τράπεζας, στο σύνολό της, όπως βεβαιώνεται στο σχετικό τίτλο εκτέλεσης, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ,

γ) δεν έχει εγγραφεί, με τη βούληση του οφειλέτη ή του εγγυητή, επί του ακινήτου αυτού προσημείωση ή υποθήκη υπέρ της δικαιούχου τράπεζας,

δ) ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη και ανυπαίτια αδυναμία να εκπληρώσει τη συμβατική του υποχρέωση.

Για την εφαρμογή του παρόντος, ως κύρια κατοικία του οφειλέτη ή του εγγυητή θεωρείται εκείνη στην οποία έχει οποιοδήποτε ποσοστό πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας και στην οποία ιδιοκατοικεί. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης ή ο εγγυητής έχει οποιοδήποτε ποσοστό πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας επί μίας και μοναδικής οικίας, στην οποία δεν κατοικεί ο ίδιος αλλά ο/η σύζυγός του ή τα προστατευόμενα, κατά τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τέκνα του, τότε η οικία αυτή εμπίπτει στην έννοια της κύριας κατοικίας του παρόντος άρθρου.

Η συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων ελέγχεται από το δικαστήριο της ανακοπής.»

Άρθρο 2

Ελάχιστη τιμή πρώτης προσφοράς στους αναγκαστικούς πλειστηριασμούς ακινήτων

1. Στους αναγκαστικούς πλειστηριασμούς ακινήτων η τιμή πρώτης προσφοράς πρέπει να ανέρχεται τουλάχισ-

στον στο ύψος της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, που προβλέπεται για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης, όσες φορές κι αν επαναληφθεί ο πλειστηριασμός. Η παράβαση της διάταξης αυτής επιφέρει την ακυρότητα του πλειστηριασμού.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 993 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής :

«2. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 εδ. β΄ και 2 έως 4 του άρθρου 954 εφαρμόζονται και εδώ. Το κατασχεμένο ακίνητο πρέπει, ύστερα από επιτόπια μετάβαση του δικαστικού επιμελητή, να περιγράφεται με ακρίβεια ως προς το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και τα παραρτήματα που κατασχέθηκαν, ώστε να μη χωρεί αμφιβολία για την ταυτότητά του. Αν για το ακίνητο που κατάσχεται προβλέπεται αντικειμενική αξία για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης, η τιμή πρώτης προσφοράς δεν μπορεί να υπολείπεται της αξίας αυτής, όπως ισχύει κατά το χρόνο της κατάσχεσης.»

3. α) Στο άρθρο 1001 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 1 που έχει ως εξής :

«1. Στην περίπτωση ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 η διόρθωση της κατασχετήριας έκθεσης από το δικαστήριο είναι υποχρεωτική, εφόσον η τιμή πρώτης προσφοράς υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, που προβλέπεται για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης, όπως η αξία αυτή ισχύει κατά το χρόνο άσκησης της ανακοπής.»

β) Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 1001 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναριθμούνται σε παραγράφους 2 και 3 αντίστοιχα.

4. Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 1003 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής :

«5. Κατά την ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 966 δεν μπορεί το δικαστήριο να ορίσει τιμή πρώτης προσφοράς ή τίμημα ελεύθερης πώλησης του ακινήτου, που να υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, που προβλέπεται για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης.»

5. Όπου στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπεται ως τόπος διεξαγωγής δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα, στο εξής θα νοείται το κατάστημα της Δ.Ο.Υ. της τοποθεσίας του ακινήτου. Στον πλειστηριασμό θα παρίσταται και ο προϊστάμενος της εν λόγω Δ.Ο.Υ. ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν υπάλληλος.

6. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και σε αναγκαστικούς πλειστηριασμούς ακινήτων που εκκρεμούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 3

Ανώτατο όριο οφειλής – Απαγόρευση ανατοκισμού – Ευθύνη εγγυητών – Εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος

1. α) Η συνολική ληξιπρόθεσμη οφειλή, συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως τόκων, εξόδων, επιβαρύνσεων και προσαυξήσεων, από κάθε είδους συμβάσεις καταναλωτικών δανείων, πιστωτικών καρτών και στεγαστικών δανείων για την αγορά ή επισκευή ή κατασκευή πρώτης (α΄) κατοικίας, που έχουν συνυπολογιστεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος ή που θα συνυπολογισθούν εφεξής με πιστωτικά ιδρύματα ή εταιρίες πα-

ροχής πιστώσεων, δεν δύναται να υπερβαίνει το διπλάσιο του κατά περίπτωση ληφθέντος κεφαλαίου εκάστου δανείου ή πίστωσης, από το οποίο αφαιρούνται όλες οι καταβολές που έχουν γίνει, οποτεδήποτε, και καθ' οιονδήποτε τρόπο.

β) Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι εταιρίες παροχής πιστώσεων, καθώς και οι εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών οφείλουν να αναπροσαρμόσουν το ύψος των απαιτήσεών τους, σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου α΄ της παρούσας παραγράφου.

γ) Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι εταιρίες παροχής πιστώσεων, καθώς και οι εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών οφείλουν, σε περίπτωση που έχουν εκκινήσει διαδικασίες επιδίκασης ή αναγκαστικής εκτέλεσης, να μειώσουν το ύψος των απαιτήσεών τους, σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου α΄ της παρούσας παραγράφου, κατά το υπερβάλλον.

δ) Από της ισχύος του παρόντος νόμου τα πιστωτικά ιδρύματα και λοιποί ως άνω φορείς υποχρεούνται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τον οφειλέτη ή τον εγγυητή του, να του γνωστοποιούν εγγράφως το συνολικό ύψος της οφειλής κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, και την ενδεχόμενη μείωση, σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου α΄ της παρούσας παραγράφου.

ε) Καταβληθέντα μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος ποσά, από τους οφειλέτες καταναλωτικών δανείων ή πιστωτικών καρτών ή στεγαστικών δανείων για την αγορά ή επισκευή ή κατασκευή πρώτης (α΄) κατοικίας, ή από τρίτους χάριν αυτών, είτε εκουσίως είτε κατόπιν συμφωνίας ή οποιασδήποτε ρύθμισης είτε συνεπεία διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, δεν μπορούν να αναζητηθούν για το λόγο ότι υπερβαίνουν το ανώτατο όριο της οφειλής, όπως αυτό καθορίζεται από τη διάταξη του εδαφίου α΄ της παρούσας παραγράφου.

στ) Λογιστικά και φορολογικά θέματα που προκύπτουν για τους πιστωτικούς φορείς από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Συμφωνία για ανατοκισμό των τόκων σε συμβάσεις στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών, που έχουν συνάψει ή συνάπτουν μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταναλωτές με πιστωτικά ιδρύματα ή εταιρίες παροχής πιστώσεων είναι άκυρη. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι εταιρίες παροχής πιστώσεων, καθώς και οι εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών δεν δύναται να διεκδικήσουν και να εισπράξουν οποιοδήποτε ποσό, το οποίο προέρχεται από ανατοκισμό τόκων. Τόκοι τόκων που έχουν καταβληθεί με οποιονδήποτε τρόπο, μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος, με βάση σχετική συμφωνία του οφειλέτη στεγαστικού ή καταναλωτικού δανείου ή πιστωτικής κάρτας με το πιστωτικό ίδρυμα ή την εταιρία παροχής της πίστωσης δεν μπορούν να αναζητηθούν.

3. Οι εγγυητές των στεγαστικών ή καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών ευθύνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Παραίτηση από τις ενστάσεις των άρθρων 859, 862, 863 και 864 του Αστικού Κώδικα είναι άκυρη.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου υπόκειται και στην εποπτική και κυρωτική αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με το άρθρο 55 Α του Καταστατικού της.

Άρθρο 4 **Υποχρεωτική μείωση κυμαινόμενου επιτοκίου**

1. Το κυμαινόμενο επιτόκιο που εφαρμόζεται στις συμβάσεις πιστώσεως μειώνεται υποχρεωτικά κάθε φορά που μειώνεται το επιτόκιο αναφοράς που έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση (παρεμβατικά επιτόκια της Ε.Κ.Τ., διατραπεζικό επιτόκιο Euribor κ.λπ.) και τουλάχιστον στο αντίστοιχο με τη μείωση αυτή ποσοστό.

2. Το κυμαινόμενο επιτόκιο μπορεί να μεταβληθεί μόνο μετά τη λήξη των περιόδων εκτοκισμού που έχουν συμφωνηθεί και προβλέπονται στη σύμβαση πίστωσης.

3. Ο οφειλέτης ενημερώνεται εγγράφως από τον πιστωτικό φορέα σχετικά με οποιαδήποτε τροποποίηση του κυμαινόμενου επιτοκίου.

4. Τυχόν παράλειψη των πιστωτικών ιδρυμάτων να προβούν στην ανωτέρω μείωση του συμβατικού επιτοκίου δίδει το δικαίωμα στον δανειολήπτη να αξιώσει δικαστικώς τη μείωσή του, καθώς και αποζημίωση σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις.

5. Οποιαδήποτε συμφωνία αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι άκυρη.

Άρθρο 5 **Σύσταση Επιτροπής για την εκπόνηση σχεδίου νόμου για τη ρύθμιση των χρεών των καταναλωτών και τις προϋποθέσεις απαλλαγής τους από αυτά**

1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, συνιστάται Επιτροπή για την επεξεργασία και κατάρτιση σχεδίου νόμου, με τον οποίο θα εισαχθούν και στη χώρα μας διαδικασίες και διατάξεις για τη ρύθμιση των χρεών των καταναλωτών, την επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής τους και τις προϋποθέσεις απαλλαγής τους από αυτά, όταν βρίσκονται σε αποδεδειγμένη και μόνιμη αδυναμία να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους, και όταν δεν υφίστανται περιουσιακά στοιχεία ή εισοδήματα για την ικανοποίηση των δανειστών τους ή τα υφιστάμενα δεν επαρκούν προς τούτο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν οξύ πρόβλημα επιβίωσης.

2. Στην ανωτέρω Επιτροπή, η οποία είναι εννεαμελής, προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Ανάπτυξης και συμμετέχουν:

α) ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, που προτείνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών,

β) ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που προτείνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης,

γ) ένας Καθηγητής ή αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Νομικής Σχολής Α.Ε.Ι.,

δ) ένας Καθηγητής ή αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικού Τμήματος Α.Ε.Ι.,

ε) ένα μέλος από την πιο αντιπροσωπευτική ένωση καταναλωτών,

στ) ένας εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος, που ορίζεται από αυτήν,

ζ) ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, που ορίζεται από αυτήν,

η) ένας εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, που ορίζεται από αυτό,

θ) ένας εκπρόσωπος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, που ορίζεται από αυτό,

ι) ένας Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω.

3. Με την ίδια ως άνω απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης, λειτουργίας, διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής.

4. Η Επιτροπή πρέπει μέσα σε έξι (6) μήνες από τη σύστασή της να περατώσει το έργο της και να υποβάλει στον Υπουργό Ανάπτυξης το εκπονηθέν τελικό σχέδιο νόμου, καθώς και να το κοινοποιήσει στα κόμματα της Βουλής.

Άρθρο 6 **Δικαίωμα υπαναχώρησης - Προθεσμία καταγγελίας πιστωτικών συμβάσεων από πλευράς των πιστωτικών ιδρυμάτων - Διαφήμιση - Πληροφόρηση**

1. α) Πέραν των περιπτώσεων που προβλέπονται από το ν. 2251/1994 ή από άλλες ειδικές διατάξεις, στις συμβάσεις καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών που δεν διασφαλίζονται με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης, ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών να υπαναχωρήσει από την αποδοχή της σύμβασης πίστωσης, χωρίς να αναφέρει τους λόγους.

β) Η προθεσμία αυτή αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής λαμβάνει επί αποδείξει αντίτυπο της συναφθείσας σύμβασης πίστωσης. Η προθεσμία δεν αρχίζει αν ο πιστωτής δεν ενημερώσει τον καταναλωτή σαφώς και γραπτώς σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης, χορηγώντας του συγχρόνως, σε χωριστό έντυπο, υπόδειγμα δήλωσης υπαναχώρησης.

γ) Ο καταναλωτής πρέπει να κοινοποιήσει την υπαναχώρηση στον πιστωτικό φορέα εγγράφως, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, πριν από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στο εδάφιο α' της παρούσας παραγράφου. Η προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί εάν η ειδοποίηση αποσταλεί πριν από τη λήξη της προθεσμίας.

δ) Η προσφυγή στο δικαίωμα υπαναχώρησης υποχρεώνει τον καταναλωτή να επιστρέψει, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την άσκηση του, στον πιστωτικό φορέα τα ποσά ή τα αγαθά, τα οποία έχει λάβει δυνάμει της σύμβασης πίστωσης. Ο καταναλωτής πρέπει να καταβάλει επίσης τους οφειλόμενους τόκους για την περίοδο ανάληψης της πίστωσης, οι οποίοι υπολογίζονται βάσει του συμφωνηθέντος συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου. Καμία άλλη αποζημίωση ή δαπάνη δεν μπορεί να απαιτηθεί λόγω της υπαναχώρησης. Οποιαδήποτε προκαταβολή έχει καταβληθεί από τον καταναλωτή δυνάμει της σύμβασης πίστωσης πρέπει να επιστρέφεται ανυπερθέτως στον καταναλωτή.

ε) Παραίτηση του καταναλωτή από το κατά τα άνω δικαίωμα υπαναχώρησης δεν επιτρέπεται, κι αν τυχόν δηλωθεί είναι άκυρη. Κάθε πιστωτική σύμβαση που με οποιονδήποτε τρόπο περιορίζει το κατά τα άνω δικαίωμα υπαναχώρησης του καταναλωτή είναι άκυρη.

2. α) Οι πιστωτικοί φορείς, σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής των δόσεων των καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών, δεν επιτρέπεται να προβαίνουν σε καταγγελία των συμβάσεων αυτών, αν δεν υπάρχει καθυστέρηση τεσσάρων (4) τουλάχιστον μηνιαίων δόσεων ή το ισόποσο αυτών και δεν έχουν οχλήσει εγγράφως τον οφειλέτη πριν από έναν τουλάχιστον μήνα, γνωστοποιώντας του ότι προτίθενται να προβούν στην καταγγελία της σύμβασης.

β) Εάν το δάνειο έχει χορηγηθεί για την αγορά ή επι-

σκευή ή κατασκευή πρώτης κατοικίας, για την καταγγελία απαιτείται καθυστέρηση οκτώ (8) τουλάχιστον μηνιαίων δόσεων ή το ισόποσο αυτών και προηγούμενη έγγραφη όχληση δύο (2) τουλάχιστον μηνών.

γ) Οποιαδήποτε συμφωνία αντίθετη με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου 2 είναι άκυρη.

3. Όλες οι πληροφορίες και τα αριθμητικά στοιχεία που σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία πρέπει να περιλαμβάνονται και γενικά αναφέρονται σε κάθε διαφήμιση ή προσφορά, μέσω της οποίας ο διαφημιζόμενος δηλώνει ότι προσφέρεται να χορηγήσει πίστωση ή να μεσολαβήσει για τη σύναψη πίστωσης, πρέπει να αποδίδονται με τρόπο σαφή, ευκρινή, διακεκριμένο και εύληπτο για τον καταναλωτή, τηρουμένων ιδίως των αρχών της καλής πίστης που πρέπει να διέπει τις εμπορικές συναλλαγές. Ο εμπορικός σκοπός των πληροφοριών αυτών θα πρέπει να διαφαίνεται με σαφήνεια.

4. Σε περίπτωση που το Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Επιτόκιο που δηλώνεται στον καταναλωτή έχει υπολογιστεί εσφαλμένα, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται χαμηλότερο, τότε το χρεωστικό επιτόκιο του δανείου μειώνεται τόσο ώστε να προκύπτει, σύμφωνα με τον ισχύοντα τύπο, το δηλούμενο Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Επιτόκιο.

Άρθρο 7 **Τελικές διατάξεις**

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ο καταναλωτής ορίζεται κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει.

2. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Μαΐου 2008

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Κατσέλη Λούκα
Χρυσοχοϊδης Μιχαήλ
Αηδόνης Χρήστος
Αμοιρίδης Ιωάννης
Ανδρουλάκης Δημήτριος
Αντωνίου Τόνια
Αργύρης Ευάγγελος
Βερελής Χρίστος
Βρεττός Κωνσταντίνος
Γείτονας Κωνσταντίνος
Γερανίδης Βασίλειος
Γιαννακά Σοφία
Δαμανάκη Μαρία
Διαμαντίδης Ιωάννης
Δριβελέγκας Ιωάννης
Ζωΐδης Νικόλαος
Καρτάλης Κωνσταντίνος
Καστανίδης Χαράλαμπος
Κατσιφάρας Απόστολος
Κεγκέρογλου Βασίλειος
Κουβέλης Σπυρίδων
Κουσελάς Δημήτριος
Κουτμερίδης Ευστάθιος
Κουτσούκος Ιωάννης
Λοβέρδος Ανδρέας

Μαγκριώτης Ιωάννης
Μανιάτης Ιωάννης
Μερεντίτη Αθανασία
Μπεγλίτης Παναγιώτης
Μωραΐτης Αθανάσιος
Πάγκαλος Θεόδωρος
Παπακωνσταντίνου Γεώργιος
Παπανδρέου Βάσω
Παπαχρήστος Ευάγγελος
Σαχινίδης Φίλιππος
Σηφουνάκης Νικόλαος
Σιδηρόπουλος Αναστάσιος
Σκουλάκης Εμμανουήλ
Σπηλιόπουλος Κωνσταντίνος
Στρατάκης Εμμανουήλ
Τζάκρη Θεοδώρα
Τσιρώνης Δημήτριος
Τσουρή Ελπίδα
Φλωρίδης Γεώργιος
Χριστοφιλοπούλου Παρασκευή
Παπουτσής Χρήστος